

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Liber Theologiæ Moralis, Viginti Qvatvor Societatis Iesv Doctoribvs Reseratvs

Escobar y Mendoza, Antonio de

Lvgdvni, 1659

IV. De peccatis contra Fidem.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41066

34. *Quænam prohibitum sit, de rebus Fidei disputare?* Cùm sit duplex disputatio, vna materialis sine animo quidem impugnandi Fidem, altera formalis inter Catholicos & hæreticos; hæc naturali iure prohibetur ignorantibus, ob periculum Fidei despectionis. At Canonico iure omninò laicis prohibita, est, modò necessitas non urgeat.

§. 2.
Disputatio de Fidei Myste-
rijs.

CAPVT IV.

De Peccatis contra Fidem.

35. *Præcipua crimina contra Fidam assigna.* Sunt ignorantia, Paganismus, Iudaismus, Hæresis.

§. 1.
Ignorantia rerū Fidei.

36. *Ignorantia crimen expende.* Licet ignorantia eorum, quæ necessaria sunt, nec est actus malus, nec actus boni præcepti cessatio, sed habitus quidam: tamen ex aliquo capite potest esse peccatum. *Quis voluntariè Fidem ignorat, & ideo in aliquem errorem aduersus eam incidit.* Si promptus sit ad emendationem, & credat implicite quod credit Ecclesia, hæreticus non est.

pag. 512

37. *An possit dari inculpabilis ignorantia circa Fidei Mysteria?* Potest, & tunc est quædam infidelitas purè negatiua. Porò ignorantia vincibilis duplex est, vna priuatiua, cùm adultus caret Fide, quam & potuit, & debuit habere: altera positiua, cum iudicat falsum aliquod Fidei Mysterium, aut res, quæ credenda proponitur.

38. *Paganismi crimen exponas.* Paganam haud sacris scripturis adhibent fidem. *An cogendi ad fidem suscipiendam?* Minimè, præcipuè cum subditi non sunt; licet & amicis verbis, & munusculis illos allicere. Subditi possunt cogi ad Fidem audiendam, non subditi minimè. Potest Princeps, aut dominus cogere eos ad naturalis legis obseruationem, & ne impediant Euangelij prædicationem & punire eos ob iniuriam Christianæ Religionis illatam.

§. 2.
Paganismus

39. *An ritus Paganorum tolerari possint?* Ita planè, si non cedant in Ecclesiæ iniuriam. Prohibitum quidem iure, Paganos Ecclesiæ subditos Christicolamancipia habere; quæ quidem possunt fugere, vti ad propria se referant.

40. *Num liceat Paganis vendere ea, quæ ex se ad superstitionem pertinent, v. gr. idola?* Minimè. Indifferentia autem, v. g. lapides, ligna, vendi possunt, licet ab eis sint infidelem in usum conuertenda.

§. 3. *Judaismi crimen aperias, ac simul Sarracenorum infidelitatem.* Iudæi ac Sarraceni in eo conveniunt, quod non credunt in Christum uti Messiam verum.

locari

42. *Prohibita ne Christicolis cum Iudæis communio?* Prohibita quidem non diuisa habitatio, conuiuia, balnea medicamina ab eis præscripta, nutrire eorum infantes apud eorum domos, aut in eisdem ministrare, eis vinculo seruitutis subiacere, de eorum azimis sumere, interesse nuptiis, solemnibus, Synagogis. Possunt eis conducere boues, currus, &c. iuxta Romanum vltim. Licent contractus circa emptionem, & venditionem. Multa Iudæis inter Christicolos degentibus & ciuili, & Canonica lege prohibentur (de quibus Azor hic quæst. 10.) Possunt puniri ciuili correptione ob crimina aduersus Rempubicam, aut ciues commissa.

prohiberi

43. *An eis usura permittantur?* Ita quidem ad maiorum malorum abstractionem. Licitum Principibus statuta præscribere circa earum vsurarum solutionem; & abnegare ne restitutio petatur apud seculare tribunal, modò recursus ad Ecclesiasticum non obiceretur, licet Tabellioni instrumentum vsurarum conficere in gratiam Christiani. Potestque Ecclesia Iudæum recens conuersum liberare ab vsurarum solutione, quas ignoto creditori debebat; quia tali in casu pauperibus erant distribuenda.

§. 4. *Sarraceni.* 44. *Prohibitum ne Sarracenis arma exhibere?* Ita quidem & alia, de quibus in Bulla Cœnæ. *Possunt ne Christiani criminibus Sarracenorum inservire?* Delinquent si remigando dent operam sine causa graui. v.g. metu mortis, mutilationis, &c.

45. *Possunt puniri Sarraceni Principibus Christianis subditi?* Possunt quidem ob crimina contra naturalem & diuinam legem, & ob Christianæ Religionis illatam iniuriam.

46. *Possunt ei sui ritus permitti?* Possunt in maioris mali propulsationem, modò eorum supersticio propriæ sectæ limites non excedat.

§. 5. *Hæresis, & Apostasia.* 47. *Iam verò Hæresis, ac Apostasia delictum insinua.* In primis, quid est Hæresis? Voluntarius error in intellectu, ac liber contra aliquam sententiam Fidei, cum pertinacia coniunctus.

48. *Quotnam ad Hæresim requiruntur?* Quatuor. 1. Error in intellectu. 2. Baptizatum esse. 3. Credere aliquas Fidei sententias, & aliquas abnegare. 4. Pertinacia.

49. *Dubitat quis de Fidei mysteriis.* Hæreticus est. *Suspensio assensum.* Metaphysicè loquendo hæreticus non est; moraliter autem ita, quia accedit iudicium firmans res fidei dubias esse.

50. *Non adest interior assensus, licet exterius quis videatur Fidei sententiam abnegare.* Haud est hæresis, licet exterius appareat. At qui exterius abnegat Fidem, iuris pœnis tanquam hæreticus potest affici.

51. *Tentationibus quis aduersus Fidem agitur.* Haud hæreticus est; medicamen autem huiusmodi ægritudinis est eam despicere, eius vires contemnere.

52. *Cedo Hæresis ac Apostasia differentiam.* Apostata totaliter à Fide recedit; hæreticus solum ex parte; sed omnis Apostata hæresis videtur laborare.

53. *Errat quis circa Fidem ob crassam ignorantiam.* Hæresis est, sed non completa, & ideo non incurritur Censura. At si ignorantia sit affectata, aut hæresis est, aut ad hæresim reducitur.

54. *Quidnam est pertinacia?* Assensus ad sententiam, aut propositionem, quam quis ex certa scientia dignoscit ab Ecclesia reiectam esse omnino falsam.

55. *Quam habentur pertinaces?* Qui scientes Ecclesiam aliquam veritatem definiisse non credunt. Qui ita vni propositioni adhaerescunt, vt adhuc defenderent postquam Ecclesia contrarium definiret. Qui sibi falsò persuadentes rem aliquam ab Ecclesia definitam esse contrarium sentiunt.

56. *Non assentit quis reuelationi, quam iudicat esse diuinam.* Probabiliter defendi potest hæreticum esse.

57. *Negat Theologicam propositionem ex vno Fidei principio, & altero luminis naturalis euidenti illatam.* Indirectè hæreticus est.

58. *Quotuplex hæresis?* Duplex, interna seu mentalis, & externa; interna quidem Censuris non subiacet, externa seculi, nam & ratione culpæ Censuræ subiacet reseruata.

59. *Quotnam ad externam hæresim requiruntur conditiones?* Tres. 1. Exterius signum hæresim sufficienter manifestet. 2. Actus exterior ex se sit mortaliter prauus. 3. Hic idem prauus actus exterior sit hæresis manifestatiuus. Vnde si quis actionibus indifferentibus hæresim manifestat, hæreticus non est. Nec qui scribit hæresim characteribus, aut signis sibi soli cognitis